

کد اجرا: نامشخص

تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۰۸/۰۹

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۲۰

نام آزمون: درس ۱ تا ۳

استاد پاک طینت

۱) کدام بیت از لحاظ ویژگی‌های فکری (از نظر عینی یا ذهنی بودن) با دیگر ابیات متفاوت است؟

- ۱) ای نهاده پای همت بر سر اوج سما/ وی گرفته ملک حکمت گشته در وی مقتدا
 ۲) چشم دل باز کن که جان بینی/ آنچه نادیدنی است آن بینی
 ۳) نسازد عشق رنگ از هیچ رویی بهر مخلوقی / که رنگ عشق بی‌رنگی وجود اندر عدم سازد
 ۴) شبی چون شبه روی شسته به قیر / نه بهرام بیدا، نه کیوان، نه تیر

۲) باتوجه به حکایت زیر مشخص کنید کدام گزینه به‌ترتیب به قلمروهای نثر (در بخش کالبدشکافی نثر فوق) اشاره دارد؟

«روزی نوشروان به شکار رفته بود و طوفی می‌کرد. پیری را دید که درخت جَوز می‌کشت. گفت: «ای پیر چه می‌کنی؟» گفت: «درخت جوز می‌کارم.» نوشروان گفت: «تو مرد پیری، چه طمع داری که بر این بخوری؟» گفت: «کشتند و خوردیم، کاریم و خوردند.»

کالبدشکافی نثر فوق: ۱- از واژه «جوز» به جای «گردو» استفاده شده است. ۲- اشاره کرده به این‌که انسان باید به فکر نسل‌های آینده هم باشد. ۳- نوع حکایت تعلیمی است.

- ۱) زبانی، فکری، ادبی ۲) زبانی، فکری، فکری ۳) ادبی، زبانی، فکری ۴) فکری، فکری، زبانی

۳) با توجه به کالبدشکافی متن زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«یکی از بزرگان گفت پارسایی را: چه گویی در حق فلان عابد که دیگران در حق وی به طعنه سخن‌ها گفته‌اند؟ گفت: بر ظاهرش عیب نمی‌بینم و در باطنش غیب نمی‌دانم.»

- ۱) از نظر فکری، متن در نکوهش غیبت و قضاوت درباره دیگران است.
 ۲) نویسنده از آرایه‌های سجع، جناس و تضاد در متن بهره گرفته است.
 ۳) کاربرد دستور تاریخی در متن وجود ندارد.
 ۴) در متن، واژگان دشوار و پیچیده دیده نمی‌شود.

۴) با توجه به فضای عاطفی و آهنگ متن، لحن کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱) خروشی برآمد ز ایران سپاه / ز سر برگرفتند گردان کلاه
 ۲) سپهی بود جوانی که شکست / پیری امروز برانگیخت سپاه
 ۳) سواری فرستیم نزدیک شاه / بدان تا به راه آیدت نیم‌راه
 ۴) همه برگرفتند با او خروش / زمین پرخروش و هوا پر ز جوش

۵) در کدام بیت، «واج آرایی» مشهود نیست؟

- ۱) جان بی جمال جانان جهان ندارد / هرکس که این ندارد، حقاً که آن ندارد
 ۲) هرگز حدیث حاضر غایب شنیده‌ای؟ / من در میان جمع و دلم جای دیگر است
 ۳) شور شراب عشق تو، آن نفسم رُود ز سر / کاین سر پر هوس شود خاک در سرای تو
 ۴) من بستۀ دام تو، سرمست مدام تو / آوخ که چه دام است این؟ یارب چه مدام است آن؟

۶ بیت (صبر بر جور فلک کن تا بر آیی رو سفید دانه چون در آسیا افتد تحمل بایدش) با همهٔ گزینه‌ها به جز قرابت معنایی دارد.

- ۱ گرت چو نوح نبی صبر هست در غم طوفان
بلا بگردد و کام هزارساله بر آید
- ۲ ای دل اندر بند زلفش از پریشانی منال
مرغ زیرک چون به دام افتد تحمل بایدش
- ۳ آتشی کردی و گفתי صبر کن
من ندانم صبر کردن در تنور
- ۴ بر بند لب و تن زن چون غنچه و چون سوسن
رو صبر کن از گفتن چون صبر کلید آمد

۷ آهنگ و موسیقی کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱ دل می برد این خط نگارین
گوی خط روی دلستان است
- ۲ دهر جز خانهٔ خمار نبود
زانکه یک مردم هشیار نداشت
- ۳ بندی مهر تو نبیند خلاص
غرقةٔ عشق تو نبیند کنار
- ۴ سحر است کمان ابروانت
پیوسته کشیده، تا بناگوش

۸ در کدام بیت همهٔ آرایه‌های «کنایه، تشبیه، تناسب، واژه آرایبی و واج آرایبی» به کار رفته است؟

- ۱ تو چشم بستنی و گفתי که این جهان خواب است
گشای چشم که این خواب خواب بیداری است
- ۲ پلنگی که گردن کشد بر وحوش
به دام افتد از بهر خوردن چو موش
- ۳ آشنایی نه غریب است که دلسوز من است
چون من از خویش بر فتم دل بیگانه بسوخت
- ۴ با من هزار نوبت اگر دشمنی کنی
ای دوست هم چنان دل من مهربان توست

۹ مفهوم کلی عبارت «اما روزگار انصاف بستد و دمنه را رسوا گردانید و افترا و زرق او شیر را معلوم گشت. چه نهال کردار و تخم گفتار چنان که پرورده و کاشته شود به ثمرت رسد.» در کدام بیت دیده نمی‌شود؟

- ۱ همه تخم نامردمی کاشتی
بین لاجرم بر که برداشتی
- ۲ چو لشکر برون تاخت خشم از کمین
نه انصاف ماند نه تقوی نه دین
- ۳ رطب ناورد چوب خرزهره بار
چو تخم افگنی بر همان چشم دار
- ۴ تو ما را همی چاه کندی به راه
به سر لاجرم درفتادی به چاه

۱۰ بیت «روی میوشان که بهشتی بود / هر که ببیند چو تو حور ای صنم» با کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟

- ۱ گرش ببینی و دست از ترنج بشناسی
روا بود که ملامت کنی زلیخا را
- ۲ پری رو تاب مستوری ندارد
چو در بندی سر از روزن بر آرد
- ۳ چه قیامت است جانا که به عاشقان نمودی
دل و جان فدای رویت بنما عذار ما را
- ۴ مژه‌ها و چشم یارم به نظر چنان نماید
که میان سنبلستان چرد آهوی ختایی

۱۱ حال و هوای حاکم بر فضای کدام بیت متفاوت است؟

- ۱ مطربان گویی در آوازند و مستان در سماع / شاهدان در حالت و شوریدگان در های و هوی
- ۲ گفتند باری کم گری تا کم نگرده مبعصری / که چشم نابینا شود چون بگذرد از حد بکاء
- ۳ ای سرخوشان ای سرخوشان آمد طرب دامن کشان / بگرفته ما زنجیر او بگرفته او دامان ما
- ۴ یاری که دلم خستی در بر رخ ما بستنی / غمخوارهٔ یاران شد تا باد چنین بادا

۱۲ در کدام بیت آرایه‌های «واج آرایبی و واژه آرایبی» دیده می‌شود؟

- ۱ پدر با پسر یکدگر را کنار
گرفتند و کرده غم از دل کنار
- ۲ صدر سخی که لازم افعال اوست بذل
این اسم مشتق است هم از مصدر سخاش
- ۳ گفתי مگر به صورت من عاشقی کمال
صورت ندیده چون بنویسم جواب را
- ۴ در سایهٔ سروی به سرای بستان
از ساقی سیم ساق ساغر بستان

۱۳ ویژگی‌های مقابل همهٔ ابیات درست است به جز:

- ۱ بر طرف چمن سرو سهی سر نفرزاد / امروز که آن سرو خرامان من آنجاست (کاربرد نغمهٔ حروف و تشخیص)
- ۲ تا برفتی نشدی از دل تنگم بیرون / گرچه تحقیق ندانم که مقام تو کجاست (کاربرد تاریخی فعل ماضی)
- ۳ گر نفس راه می‌زندت کاین طریق نیست / از ره مرو که پیر خرد رهنمای توست (کاربرد ضمیر متصل در نقش مفعول)
- ۴ دوش گفتم بنشین زان که قیامت برخاست / فتنه برخاست چو آن سرو خرامان برخاست (کاربرد تضاد و تکرار)

۱۴ در کدام بیت وزن آهنگ با محتوا هماهنگی ندارد؟

- ۱ چو درویش ببند توانگر به ناز
دش پیش سوزد به داغ نیاز
- ۲ لطف گل بین و جرم خار مبین
جعد بگشا و مشک و عنبر گیر
- ۳ مبارک بادت این سال و همه سال
همایون بادت این روز و همه روز
- ۴ بیگانه شدم ز صبر و از شادی
تا عشق تو گشت آشنای من

۱۵ مفهوم کلی کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱ در وصل چون بیستی و به لامکان نشستی
ز کجا رسد گشایش چو دری فراز گردد
- ۲ کجا شد آن عنایت‌ها کجا شد آن حکایت‌ها
کجا شد آن گشایش‌ها کجا شد آن گشاینده
- ۳ مزدگانی بده ای دوست که محنت بگذشت
نعمت فتح و گشایش به زمان باز آمد
- ۴ عمری دگر ببايد بعد از فراق ما را
کاین عمر صرف کردیم اندر امیدواری

۱۶ با توجه به ابیات زیر توضیح کدام گزینه نادرست است؟

«چگونه باز کنم بال در هوای وصال
که ریخت مرغ دلم پر در آشیان فراق
کنون چه چاره که در بحر غم به گردابی
فتاد زورق صبرم ز بادبان فراق»

- ۱ با توجه به محتوا و نوع قرارگیری قافیه‌ها ابیات در قالب غزل سروده شده‌اند.
- ۲ در بیت دوم دو بار حذف فعل به قرینه معنایی به کار رفته است.
- ۳ مفهوم کلی ابیات، شکایت از جدایی معشوق است.
- ۴ آرایه تضاد و کنایه و چهار تشبیه بلیغ وجود دارد.

۱۷ با توجه به ابیات زیر کدام گزینه نادرست است؟

«ای مرغ سحر عشق ز پروانه پیاموز
این مدعیان در طلبش بی‌خبرانند
کان سوخته را جان شد و آواز نیامد
آن را که خبر شد خبری باز نیامد»

- ۱ «را» فک اضافه است و «شد» فعل غیراسنادی است. (مختصات زبانی)
- ۲ مرغ سحر، نماد عاشق خام و بی‌خبر از عشق است. (مختصات فکری)
- ۳ دو بیت با پاک‌بازی و بی‌ادعایی عاشق حقیقی بر خاموشی تأکید دارد. (مختصات فکری)
- ۴ بیت اول سه جمله است و واژه «پیاموز» حرف میانجی «ی» دارد.

۱۸ آرایه مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ دست شستم ز دل و دیده خون‌بار ولیکن
نقش رخسار تو از لوح دل و دیده نشستم (کنایه - تضاد)
- ۲ بر دوش من افکند فلک بار امانت
ز آن چرخ‌زنان است که این بار ندارد (تلمیح - واج آرایه)
- ۳ ز داغ عشق، گل‌ها چیده‌ام پهلوی یکدیگر
درون سینه خود گلستانی کرده‌ام پیدا (واژه آرایه - استعاره)
- ۴ از دود آه ماست که ابر آشکار گشت
وز سیل اشک ماست که دریا پدید شد (تشبیه - اغراق)

۱۹ همه ابیات با لحن حماسی سروده شده‌اند به جز

- ۱ برآمد یکی باد و ابری سیاه
همی تیر بارید ازو بر سیاه
- ۲ یمین دولت عالی امین ملت حق
که خشم او سفری شد عطای او حضری
- ۳ مبارز خروشان کنیم از دو روی
زخون دشت گرد پر از رنگ و بوی
- ۴ به پیش سپاه اندر آمد چو گرد
چو رعد خروشان یکی ویله کرد

۲۰ کدام بیت «فاقد» مفهوم بیت زیر است؟

«نرگس از چشمک زدن شد فتنه در صحن چمن

شیوه‌های چشم جادوی توام آمد به یاد»

۱ سوسن و گل آسمانی مجلسی آراستند

۲ روی و موی مجلس آرای توام آمد به یاد

۳ در چمن پروانه‌ای آمد ولی ننشسته رفت

۴ با حریفان قهر بی‌جای توام آمد به یاد

۲ بود لرزان شعله شمعی در آغوش نسیم

۳ لرزش زلف سمن سای توام آمد به یاد

۴ شهر پرهنگامه از دیوانه‌ای دیدم رهی

۱ از تو و دیوانگی‌های توام آمد به یاد